

TEORİK OLARAK İŞLENECEK KONULAR

Grup Dinamiği
Kollektif Davranış Ve Özellikleri
Topluluğun Çeşitleri Ve Özellikleri
Eylem Taktikleri
Genel İlkeler
Cop Ve Göz Yaşartıcı Gazlar

UYGULAMALI OLARAK İŞLENECEK KONULAR

Şüpheli İle Alanda Görüşme
Göreceli Pozisyon Alma
Copun Tanımı Ve Çeşitleri
Cop Çekmenin Pozisyonları,
Vuruşlarda Hedef Seçimi
Vuruş Ve Blok Teknikleri
Toplu Düzenler
Koruma Düzenleri
Gaz Maskesi Kullanımı,
Sprey Çeşitleri,

2911 SAYILI TOPLANTI VE GÖSTERİ YÜRÜYÜŞLERİ KANUNU

Toplantı ve Gösteri yürüyüşleri Başlama Bitiş Zamanları

Toplantı ve yürüyüşlere güneş doğmadan başlanamaz
48 saat önceden mülki amirliğe bildirim gerekir
Açık yerlerdeki toplantılar ile yürüyüşler güneşin batışından bir saat önce biter
Kapalı yerlerdeki toplantılar gece 24.00'e kadar yapılabilir.

TOPLANTI VE GÖSTERİ YÜRÜYÜŞÜ YAPILAMAYACAK YERLER

Genel Yollar ile parklarda, mabetlerde, kamu hizmeti görülen bina ve tesislerde ve bunların eklentilerinde ve Türkiye Büyük Millet Meclisine bir kilometre uzaklıktaki alan içinde toplantı yapılamaz ve şehirlerarası karayollarında gösteri yürüyüşleri düzenlenemez.
Genel meydanlardaki toplantılarda, halkın ve ulaşım araçlarının gelip geçmesini sağlamak üzere valilik ve kaymakamlıklarca yapılacak düzenlemelere uyulması zorunludur.

İSTİSNALAR

Aşağıda belirtilen toplantı ve faaliyetler bu Kanun hükümlerine tabi değildir.

- Siyasi partilerin, kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşlarının, sendikaların, vakıfların, derneklerin, ticari ortaklıkların ve diğer tüzel kişilerin özel kanunlarına ve kendi tüzüklerine göre yapacakları kapalı yer toplantıları,
- Kanunlara uymak, kendi kural ve sınırları içinde kalmak şartıyla kanun veya gelenek ve göreneklere göre yapılacak toplantı, tören, şenlik, karşılama ve uğurlamalar,
- Spor faaliyetleri ile bilimsel, ticari ve ekonomik amaçlarla yapılan toplantılar,
- Cumhurbaşkanı, Cumhurbaşkanı yardımcıları ve bakanların işleri hakkındaki toplantı ve konuşmaları ile Türkiye Büyük Millet Meclisi üyelerinin halk ile yapacakları sohbet niteliğindeki görüşmeler.

ÇIKAN SORULAR

- 1.2911 sayılı Toplantı ve Gösteri Yürüyüşleri Kanunu'na göre aşağıdaki ifadelerden hangisi yanlıştır?
- Toplantı ve yürüyüşlere güneş doğmadan başlanamaz
 - 48 saat önceden mülki amirliğe bildirim gerekir

- C) Açık yerlerdeki toplantılar gece vaktinin başlaması ile biter
D) Kapalı yerlerdeki toplantılar gece 24.00'e kadar yapılabilir
E) Toplantılar istenilen her yerde yapılabilir

2.Aşağıdakilerden hangisinde toplantı ve gösteri yürüyüşü yapılabilir?

- A) Genel yollarda B) Parklarda C) Mabetlerde
D) Türkiye Büyük Millet Meclisi'ne bir kilometre uzaklıktaki alan içinde E) Genel meydanlarda

3.Aşağıdakilerden hangisi toplantı gösteri yürüyüşleri kanununun istisnasıdır?

- A) Sendikal faaliyetler
B) Grev ve lokavtlar
C) Öğrenci eylemleri
D) Geleneklere göre yapılan şenlikler
E) Siyasi partilerin açık hava toplantıları

DORU
GRUP DİNAMIĞI

Grubun Tanımı

Aynı fikir ve düşünceleri paylaşan aynı amaca yönelik eylem birliği içinde olan, birbirlerini tanıyan, örgütlenmiş ve lideri olan insanların meydana getirdiği kümeye grup veya topluluk denir.

ÇIKAN SORULAR

4.Aynı amaç ve hedef doğrultusunda bir araya gelen, eylem birliği içinde olan insanların oluşturduğu küme aşağıdakilerden hangisidir?

- A)Teşkilat B) Seyirci C) Grup D) Küme E) Hepsi

5.Aşağıdakilerden hangisi bir gruptur?

- A) Trafik kazasını seyredenler
B) Belediyenin iş makinesini seyredenler
C) Tıkanmış olan kanalı açmaya çalışan belediye görevlileri
D) Tribündeki seyirciler
E) Tiyatroyu seyredenler

Grup Türleri :

Grupları yapmış oldukları eylem ve psikolojik yapılarına göre sınıflandırmaktayız. Bu durumda karşımıza dört çeşit grup çıkmaktadır.

Bunlar ;

Saldırgan Gruplar: Belli bir amaç , plan ve program doğrultusunda eylem yapıp, terör ve şiddet hareketleri yaratarak, devletin siyasi bütünlüğünü bozma amacıyla olan gruplara denmektedir.

Paniğe Kapılmış Grup : Korku, endişe ve paniğin grubu etkisi altına alması halidir. Böyle bir ortamda güvenlik güçleri yapacağı anonslarla gruba yardımcı olmalı, onları sakinleştirmeye çalışmalıdır.

Belli bir Hedefi ve Amacı Olan Grup: Belli bir amacı olan gruptur. Bu tür gruplar amaçlarını, gerçekleştirmek için yağma hareketleri, boykot, işgal, cenaze kaçırma vb. eylemlerle amaçlarına ulaşmak isteyebilirler.

Anlamli Grup: Belli bir amaç için bir araya gelmiş, aralarında bir etkileşim ve iletişimin olduğu, aynı heyecanın grup üyeleri tarafından paylaşıldığı gruplardır.

Ancak bazı durumlarda bu anlamli gruplar, mevcut durumlarını koruyamayabilirler. Örneğin bir spor müsabakasını izlemeye giden ve bir amigo etrafında toplanan bir grup takımının küme düşmesini hazmedemeyerek olaylar çıkarabilir.

ÇIKAN SORU

6.Aşağıdakilerden hangisi grup türlerinden değildir?

A) Anlamsız grup B) Paniğe kapılmış grup C) Anlamli grup D) Saldırgan grup E) Amaçli grup

Grup Davranış Ve Kaynakları

-Grupun oluşumu için öncelikle hazırlayıcı şartlar mevcuttur. Tansiyonun artmasına sebebiyet veren çeşitli şayialar çıkmıştır ve tahrik edici olaylar cereyan etmiştir.

-Ortak bir amaç etrafında oluşan grubun heyecanı yüksektir ve belli kuralları vardır. Bu kurallara uymayan fertler derhal grup dışına atılır. Grup elemanlarının aynı heyecanı hissetmeleri ve kurallara uymaları şarttır.

Bireyin toplum içindeki yeri ve önemi:

-Grupta "ben" duygusu yoktur, "biz" duygusu egemendir. Bu durum grupta "kollektif şuuru" oluşturur.

-Kollektif şuuru, bir grup üyelerini bir arada tutan ve gerçekleştirmeyi amaç edindikleri inanç ve ideallerinin kaynağı olan birlikte düşünme ve birlikte eyleme geçme ruhudur.

-Grup üyeleri, tek başlarına iken bazı duyguları frenleyip bilinç altına atabildikleri halde, grup halinde iken bu duygular bilinç üstüne çıkar ve sorumluluk duyguları genellikle kaybolur.

- Kişinin grup içinde iken sorumluluk duygusunun azalması ve çoğunluk gücünün arkasına sığınması, istenmedik davranışlarda bulunmasına sebebiyet verir.

-Grupta duygusallık hakim olduğu için, bir hareket yapılacağı zaman çoğu zaman hareketin neden nasıl kime karşı yapılacağı veya yapıldığı tartışılmaz ve bilinmez.

-Genellikle hareketler liderin isteği doğrultusunda ve onun verdiği direktiflere göre yapılır.

-Topluluk içinde liderin yapmış olduğu heyecanlı konuşmalar neticesinde, topluluk üyeleri birbirlerini etkilemeye başlarlar ve dairevi bir heyecan dalgalanması sonucu fikir "fikri" ortaya atana geldiği zaman çok daha genişlemiş ve heyecan doruk noktasına gelmiş olur.

-İşte bu andan sonra grup içinde etkileşim hat safhadadır ve liderin en küçük emri ile en büyük eylemler gerçekleşebilir.

KÜLTÜR VE TOPLUMSAL NÖRMLER

Toplum halinde yaşayan insanların yerine getirmek zorunda oldukları ödevleri ve kullanacakları yetkileri gösteren **kurallara** "sosyal düzen kuralları" denilmektedir. bulunmaktadır. Bunlar; "din kuralları", "ahlak kuralları", "görgü kuralları" ve "hukuk kuralları" dır.

ÇIKAN SORULAR

7.Toplum hayatını düzenleyen çeşitli sosyal düzen kuralları bulunmaktadır. Aşağıdakilerden hangisi bunlardan birisi değildir?

A) Görgü kuralları B) Hukuk kuralları C) Ahlak kuralları D) Askeri kuralları E) Din kuralları

KÜLTÜR:

Bir toplumun tarihsel süreç içinde ürettiği ve kuşaktan kuşağa aktardığı her türlü maddi ve manevi özelliklerin bütününe kültür denir. Kültür, bir toplumun kimliğini oluşturur, onu diğer toplumlardan farklı kılar. Kültür, toplumun yaşayış ve düşünüş tarzıdır.

Kültürün Özellikleri:

Biyolojik varlığın bir sonucu olmaması,

Doğuştan getirilmemesi,

Diğer bireylerle ilişki ve etkileşim sonucunda öğrenilmesi,

Nesilden nesile aktarılmasıdır.

Doğuştan Gelen Davranışlar: Öğrenme ürünü olmayan davranışlardır. Canlının yaşamını sürdürmesini ve neslini devam ettirmesini sağlar.

KOLLEKTİF DAVRANIŞ VE ÖZELLİKLERİ

Toplumun Psikolojik Özellikleri

Toplum kelimesi basit anlamda; milliyetleri, meslekleri, cinsiyetleri ve kendilerini bir araya getiren tesadüf ne olursa olsun rasgele bir fertler topluluğunu ifade eder.

Psikolojik bakımdan ise;

Toplum deyiimi bazı zamanlarda insanların oluşturduğu bir topluluk, topluluğu oluşturan bireylerin ayrı ayrı sahip oldukları karakter ve diğer özellikleri çok farklı yeni bir karaktere sahip olur. Bilinçli kişilik ortadan kalkar.

Bütün bireyler tek bir istikamete yönelir. Geçici fakat pek çok açık özellikler gösterir bir kolektif şuur oluşur ki işte bu topluma **psikolojik toplum** denir.

Kişi bir grup üyesi olunca bu gruba mensup mezhep olmasından ötürü beliren bir takım yeni psikolojik özellikler ortaya çıkar .

Bu psikolojik özellikleri şu şekilde sıralayabiliriz ;

A-İrade Zayıflığı : Kalabalık içinde ferdin şuur ve şahsiyeti adeta silinir. Fert, topluluk içinde kendi şuurlu şahsiyetini, benliğini öne çıkaramaz bir şekilde, içinde bulunduğu kitlenin fikrine ve hislerine iştirak eder.

B-Duygusalılık: Duygusalılığın, fertlerin birbirleri ile ilişki kurmasında önemli olduğu bilinen bir gerçektir. Dolayısıyla bir kalabalığın veya kitlenin kendine has duygusalılık göstermesi tabiidir. Bunun ise zihni bir sirayet yani fikirlerden kişilerin etkilenmesi ve fertler tarafından paylaşılır hale gelmesi gibi kitlede duygusal bir yayılma, yani aynı duyguları paylaşma ve aynı şekilde bir sirayetin vuku bulması söz konusudur.

C- Özentî : Kişinin, bir başka kişinin tutum ve davranışlarına, hareketlerine, giyim tarzına imrenmesi, o kişinin tutum ve davranışlarını şuurlu veya şuursuz olarak taklit etmeye çalışması halidir. Özentî, daha çok kişinin kendinde gördüğü bazı eksiklerden ötürü duyduğu aşağılık duygusundan kaynaklanabileceği gibi , üstün olma arzusundan da kaynaklanabilir.

D- Telkin : Kitleler zekaca münferit insanın daha aşağısındadır. His ve davranışları bakımından kitleler hal ve şartlara göre daha iyi ve daha kötü olabilirler. Her şey kitleye yapılan telkinin türü ve şekline bağlıdır. Kitlelerin telkine müsaitlikleri yüzünden kitleyi telkin altına alabilen tahrikler çok çeşitlidir.

Toplantı ve yürüyüşlerde grupların arasına katılan provokatörlerin çeşitli tahrik ve kışkırtmalar yoluyla kitleleri kolayca amaçları ve istikametleri dışında hareketlere yönlendirdiği bilinmektedir.

E- Taklit : İnsanları başkalarının yaptığı şeyleri yapmaya sevk eden ilkel bir neden olan taklit çok kuvvetlidir. Ancak kuvvetli irade sahibi olan insanlar bu yönlendirmeye karşı koyabilirler . Topluluğun havası, taklit etme duygusunu artırır. Bundan dolayı lideri veya gruba etkili birinin kişisel hareketi, grup üyelerince derhal benimsenir, taklit edilir ve müşterek bir hareket halini alır .

F- Sirayet (Yayılma): İnsanlar genellikle heyecana neden olan şikayetlere ortak olmasalar da başkalarının hareketlerinin etkisi altında kalırlar. Bundan dolayı topluluk içinde yapılan işler ve söylenen sözler çok çabuk yayılır ve grubu etkisi altına alır .

G- Tesir Altında Kalma: Topluluklar çoğu zaman bir veya birkaç kişinin yapmış olduğu hareketin tesiri altında kalır ve bu harekete katılırlar . Topluluğu meydana getiren kişilerin dikkatleri kendilerini aşırı heyecanlandıran olayın veya kışkırtan liderin üzerinde yoğunlaşır. Toplu hareketler genellikle bir anlık tesir altında kalışın sonucu olarak ortaya çıkar. Ve bir anda ortaya atılan kışkırtıcı bir söz fikir veya eylem topluluğun tecavüzkar bir grup haline gelmesine **neden olabilir**.

H- Anonimlik (İsimsizlik) : Düzensiz toplu hareketlerde, kişileri harekete geçiren en önemli etkenlerden birisi de, ferdin hüviyetini gizleyen bir örtü gibi, grup içinde iken tanınıp teşhis edilebilmesi ihtimalinin çok güç olduğunu bilmesidir. Büyük kalabalıklar ve topluluklar, ferdin hüviyetini gizleyen bir örtü gibidir.

ÇIKAN SORULAR

8.Grupla ilgili aşağıdaki ifadelerden hangisi yanlıştır?

A) Grup üyeleri tek başlarına iken bazı duygularını frenleyip bilinçaltına atabilirler

B) Grup halinde iken duygular bilinç üstüne çıkar ve sorumluluk duyguları genellikle kaybolur

- C) Kişinin grup içinde iken sorumluluk duygusunun azalması ve çoğunluğun gücü arkasına sığınması, istenmedik davranışlarda bulunmasına sebebiyet verir
- D) Grupta duygusallık hakim olduğu için, bir hareket yapılacağına çoğu zaman hareketin neden, nasıl ve kime karşı yapılacağı tartışılmaz
- E) Grup hareketleri genellikle üyelerinin bireysel istek, beceri ve tutumlarına göre belirlenir

9. Aşağıdakilerden hangisi kanunsuz bir toplantı ya da gösteri yürüyüşünde kalabalıktakilere hakim olan psikolojik özelliklerden değildir?

- A) Telkine açık olma B) Anonimlik (isimsizlik) C) Yayılma
- D) Duygusallık E) Kanunlara riayet etme

KALABALIK

Birbirinden habersiz olarak düzensiz bir şekilde çok sayıda insanın, amaçsız olarak, tesadüfen geçici bir süre için bir araya gelmeleriyle meydana çıkan insan yığınlarına KALABALIK denir.

Kalabalık birbiri olmadan, birbirini tanımayan insanların fiziksel olarak bir araya gelmeleriyle oluşabileceği gibi, aynı alanlara ilgi duyan ancak yine birbirini tanımayan, aralarında iletişim ve etkileşimin olmadığı insanların rast gele bir araya gelmeleri ile oluşabilir.

Mesela alışveriş yapmak için pazara yada çarşıya çıkmış insanlar, trafik, sel baskını, yangın gibi olayları izleme amacı ile bir araya gelen insanlar, sinema, düğün, gazino ve dans salonlarında bir araya gelmiş insanlar hep kalabalıkları oluştururlar.

Bazı kalabalıklar bir amaç için bir araya gelebilirler. Ancak bu amaç kanunsuz bir olay yaratmak yada eylem yapmak değildir. (Düğün salonunda bir araya gelen insanlar)

Kalabalıklar, genelde genel asayiş için büyük bir sorun olmasalar da, kalabalığın dikkatini çekecek bir olayın meydana gelmesi, kalabalık içine girmiş tahrik edici karıştırıcı kişi veya kişilerce kalabalığın heyecanının artırılması sonucu kalabalıklar saldırgan grup haline dönüşebilir.

ÇIKAN SORU

10. Belli bir amacı ve lideri olmadan teşkilatsız, sürekli olmayan ve kendiliğinden oluşan insan yığınlarına ne denir?

- A) Grup B) Kalabalık C) Toplum D) Örgüt E) Cemaat

KALABALIKLARIN ÖZELLİKLERİ:

Yasalara ve kurallara genellikle saygılıdır. Bu nedenle kontrol altında tutulmaları da kolaydır.

Kalabalıklar ortak ilgi alanları nedeniyle örgütlenmişlerdir.

Kalabalıklarda ortak bir amaç ve eylem birliği yoktur. Çünkü daha önceden birbirlerini tanımazlar.

Tesadüfen bir araya gelmişlerdir.

Kalabalıkların belli bir lideri yoktur.

Olayların gelişmeleri konusunda duyarlı ve hassastırlar.

Ender olarak da olsa kanunsuz olaylara itilebilir ve yönlendirilebilirler.

KALABALI TÜRLERİ:

A-Tesadüfi Kalabalık (Fiziki):

Aralarında maddi ve manevi bir bağ bulunmayan tamamen tesadüfler sonucu geçici bir süre için bir araya gelmiş toplu bir davranış arz etmeyen, sadece yoğunluğu olan insan yığınlarıdır.

Bu tür kalabalıklar kısa bir süre olarak bir şeye karşı ilgi duyarlar.

Aralarında bir amaç beraberliği yoktur. Aralarında psikolojik bir bağ yoktur, gelip geçici türdendirler. (belediye otobüsüne binmeye çalışan bir grup vb.)

B- İlgiye Dayanan Kalabalık :

Enerjilerini ilgi duydukları alanlarda sarf etmek üzere bir araya gelmiş insanların oluşturduğu kalabalıklardır. (Dans etmek, şarkı söylemek için bir araya gelen insanlar)

C- Seyirci Kalabalık :

Ortak bir ilgi alanı bulunan insanların bir araya gelerek oluşturdukları kalabalıklara seyirci kalabalık denir. Bu tür kalabalıklar her zaman yardımlaşmaya ve işbirliği yapmaya hazır kişilerden oluşur.(Yangın, su baskını, trafik kazası, kavgı gibi olayları seyretmek isteyen kalabalık)

D- Saldırgan Kalabalık:

Yasalara aykırı hareket etme arzusunda olan ancak aralarında örgüt, cesaret ve amaç birliği bulunmayan kimselerin meydana getirdiği kalabalıklardır.

Bu tür kalabalıkların arasına sızabilecek veya daha önceden bunların içinde olan liderlik vasıflarına haiz kişi veya kişilerin kalabalığı örgütlemesi, cesaretlendirmesi ve eyleme yönlendirici konuşmalar yapması sonucu kalabalık saldırgan hale dönüşür.

Bu tip kalabalıklarda zor kullanmaya son çare olarak başvurulmalı, kalabalık önce yatıştırılmaya çalışılmalıdır. Şiddete baş vurmamak her zaman için kalabalığı saldırgan grup haline dönüştürmeye yeterli olacaktır

ÇIKAN SORULAR

11. Bir spor müsabakasını izlemek amacıyla bir araya gelmiş taraftarların oluşturdukları kalabalık türü aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Organize pasif kalabalık B) Organize aktif kalabalık C) Organize olmayan pasif kalabalık
D) Organize olmayan aktif kalabalık E) Saldırgan kalabalık

12. Aşağıdakilerden hangisi ilgiye dayalı kalabalıklardan değildir?

- A) Sahnede dans edenler B) Stüdyoda koro halinde şarkı söyleyenler C) Bilet kuyruğunda bekleyenler
D) Spor salonunda halk oyunları oynayanlar E) Mahalle sahasında basketbol oynayan çocuklar

13. Aşağıdakilerden hangisi organize olmayan pasif kalabalık türüdür?

- A) Çarşı/Pazar kalabalıkları
B) Toplantı gösteri yürüyüşleri
C) Konser izleyicileri
D) Grev için toplananlar
E) Futbol seyircileri

14. Aşağıda belirtilen kalabalıklardan hangisi organize aktif kalabalıktır?

- A) İbadet için şehrin en büyük camisinde toplanan kalabalık
B) Ani bir karışıklık sonucu çarşıda oluşan kalabalık
C) Tenis müsabakasını seyretmek üzere toplanan kalabalık
D) Anıtkabir'i ziyaret etmek amacıyla rastgele toplanan insanlardan oluşan kalabalık
E) Güvenpark'ta eylem yapmak üzere toplanan kalabalık

TOPLULUGU YÖNLENDİRME USULLERİ

A- İnandırma (İkna Etme):

Grup liderinin heyecanı yüksek seviyede tutmak, çevreye güçlü görünmek, yapılacak şeyleri açıklamak, eylemlerin haklı yönlerini göstermek ve desteklendiklerine üyelerini ve çevreyi inandırmak amacı ile konuşmalar yapmasıdır.

B- Ödüllendirme:

Ödüllendirmenin çeşitli yolları vardır. Maddi de olabilir, manevi de.

Grup üyeleri ihtiyaçları karşılandığı zaman, lidere bağlılıkları artar ve mutlak itaat gösterirler.

C- Zor Kullanma:

Grupta duygusallık ve heyecan hakimdir.

Bu nedenle grup üyelerinden biri grubun kurallarına uymadığı zaman lider,

Grup disiplinini korumak için değişik şekilde üyeye baskı yaparak üyenin kurallara uymasını sağlar veya sağlamaya çalışır.

ÇIKAN SORU

15.Aşağıdakilerden hangisi liderlerin topluluğu etkileme ve yönlendirme için genel olarak en çok kullandıkları yöntemlerinden birisi değildir?

A) Sunum yapma B) Zor kullanma C) Ödüllendirme D) İnandırma E) İkna etme

YASADIŞI TOPLUMSAL OLAYLAR

Toplulukların, kanunlara aykırı bir biçimde meydana getirdikleri ve kanunlarımıza göre suç teşkil eden faaliyetlerine yasal olmayan toplumsal olaylar denir.

Yasal olmayan toplumsal olayları, meydana geliş eklilerine göre ikiye ayırmak mümkündür. Kanuni olarak başlayıp sonra kanunsuz hale gelen olaylar, Tamamen yasalara aykırı olarak ortaya çıkan olaylar.

1- Yasal olmayan toplumsal olaylardan bir kısmı başlangıçta, Anayasa ve Kanunlarımızda belirtilen usul, şekil ve şartlara uygun olarak gelip, sonradan kanunsuz hale gelir.

Bir toplantı ve gösteri yürüyüşünde güzergahın değiştirilmesi, Hükümet Komiserinin toplantıyı sona erdirmesine rağmen toplantının devam etmesi,

Grev ve lokavtlarda işyerine giriş çıkışın engellenmesi,

Derneklerin bildirim verdikleri halde toplantı yerinin saatlerine uymamaları,

Cenaze törenlerinin afişli, pankartlı slogan atılarak gösteri yürüyüşüne dönüşmesi,

Siyasi partilerin kongre toplantıları sırasında cadde ve sokaklarda gösteri yürüyüşleri yapmalarını, örnek olarak gösterebiliriz.

2- Bir kısım olaylar ise kanunlara ve nizamlara hiç uyulmayan hatta doğrudan doğruya otoriteye karşı yapılır.

Protesto maksadıyla cadde ve sokaklarda barikatlar kurulup ateş yakılması, Sloganlar atılıp gösteri yapılması, Silahlı çatışmaları, Okulların, işyerlerinin işgal edilmesi, Direnişler, gibi olayları örnek gösterebiliriz.

OLAYLARIN HAZIRLIK SAFHASI

Kanunsuz toplumsal olaylar aniden ortaya çıkmaz.

Aniden ortaya çıkmış gibi gözükse de her olayın bir hazırlık ve olgunlaşma safhası vardır.

Bazen aylar, yıllar kadar uzun süren bu safhalar, kamuoyunun gözünden kaçabilir ve kamufle edilebilir.

Olaylar safhadan sonra uygun bir ortam bulunca veya yaratılınca yine bir bahane ile aniden ortaya çıkar ve hızla

Örnek olarak, özellikle 12 Eylül öncesi dönemde meydana gelen okul ve işyerinin işgali, boykotlar, kurtarılmış bölge ilanları, direnişler, katliamları gösterebiliriz.

OLAYLARIN HAZIRLIK VE OLGUNLAŞMA SAFHASINA TESİR EDEN FAKTÖRLER

Önderlik:

Toplum halinde yaşayan insanlarda yönetme ve yönetilme duyguları vardır. Yönetme duygusu ve becerisine sahip olanlar azınlıktadır. Önderler, etkileyici konuşmasıyla cazibe ve heyecan uyandıran sloganları ve hareketleri ile huzursuzluğu artırıcı, sinirli ve gergin bir havanın oluşmasına çalışırlar. Bu tür olaylarda önderler daha çok ortalığı karıştırır, saf, genç ve kolay etkilenen kişileri ise olayların içine iterler.

Kabarma Ve Horozlanma Devresi:

İnsanlar kalabalıklaştıkça güçlenir, cesaretlenir ve davranışları da o ölçüde serbest bir hal alır.

Ancak duygu, düşünce ve karar verme yetenekleri ise aynı ölçüde karmaşık ve belirsiz bir çizgiye yönelir. İşte, tek basına iken tepki göstermeyen kişiler topluluk halindeyken birbirlerinden güç alarak kendilerini daha kuvvetli görmeye başlarlar.

Önemi; bu duruma gelmiş bir toplumun yasal olmayan hareketler için önemli bir kaynak olacaktır.

Bu durum güvenlik kuvvetleri tarafından şartlara göre kontrol altına alınmadıkça, daha kötü olaylara dönüşebilir, ilerleyebilir.

Toplumun Büyümesi:

Topluluk içinde, önceden planlanmış görevliler, kışkırtıcılar olayın başlayacağını, hatta başlamak üzere olduğunu yaymaya başlarlar. Bu konuda oradaki şahıslar arasında çeşitli söylentiler ve yorumlar konuşulmaya başlanmıştır. Kalabalık giderek artar, kalabalığın sayısı arttıkça söylentiler gelişir, heyecan artar, artık topluluk şuursuzlaşmıştır. Böylece cesareti artan topluluğun tehlikesi, yasadışı hareketlere yönelme cüreti artar.

Fikri Hazırlık Devresi:

Belli bir heyecan dalgasına kanalize olmuş topluluk içerisinde, çeşitli söylentiler dolaşmasıyla topluluk her türlü zorbalığa cüret edebilecek duruma yaklaşmıştır. İşte bu evrede, asıl görevli kışkırtıcılar, söylentileri olabildiğince yayıp genelleştirerek tüm topluma mal etmeye çalışırlar. Böylece toplumda duygusallığı ve fikri arzuyu artırır.

TOPLUMUN SON DURUMU

Topluluk ; bir veya birden çok önderin başkanlığında, Gittikçe çoğalan ve bundan cesaret alarak horozlanabilen, Giderek büyümesi ile her türlü zorbalığa cüret edebilecek duruma gelmiş ve Belli ölçüde duygusallaşmış fikri açıdan olgunlaşmaya başlamıştır.

ÇIKAN SORU

16.Aşağıdakilerden hangisi özellikle kanunsuz toplantı ve gösteri yürüyüşünde önderlik yapan kişilerin genel özelliklerden birisi değildir?

- A) Etkileyici konuşma yeteneği B) Üstün fizik yapısı C) Cesaretli olması
D) Kalabalıktakilerden daha yaşlı olmaları E) Katı tutumu

OLAYLARI BAŞLATMA USULLERİ

Yaygın Propaganda Yapmak

Propaganda; belli bir konuyu başkalarına aktararak benimsetmek ve onların ilgilerini kazanmak biçiminde tanımlayabiliriz.

Yasal olmayan bir olayın başlangıcında hedeflenen olay çerçevesinde yazılı veya sözlü olarak propaganda başlatılır. Bu propagandanın sürekli ve olabildiğince yaygın yani geniş alana hitap etmesine, etkileyici olmasına gayret edilir. Böylece amaçlanan olaylar, filizlenen bir fikir olarak, kafalara yerleştirilmeye ve olgunlaştırılmaya gayret edilir. Sonuçta toplum istenilen her yöne kolayca çekilebilir bir hale gelir.

Konuşma Yapmak

Özellikle önder olarak tanımladığımız kişiler, kışkırtmak istedikleri kişilere, grup ve topluluklara ateşli konuşmalar yaparak onları etkilemeye çalışırlar.

Konuşulan konular, genellikle toplumun özlem duyduğu veya beklentilerine uygun konulardır.

Heyecanı Arttırmak

Sakin insanlar daha mantıkla, bilinçli düşünür ve daha tutarlı davranışlarda bulunurlar.

Bunun aksine heyecanlı insanların davranışları ve düşünceleri daha az bilinçli ve daha tutarsızdır.

Bunu sağlamak için balon uydurma haberler, sloganlar atılabilir.

Eyleme Geçiş

Bir seri hazırlıktan geçen toplumu, eyleme geçirmek için sadece bir kıvılcımın yeterli olacağı açıkça görülebilmektedir.

Olayı planlayan kişilerden birisinin maksatlı bir başlangıç hareketi oradaki tüm toplum için bir başlangıç nedeni olur ve böylece eylem başlatılır.

ÇIKAN SORU

17.Aşağıdakilerden hangisi yasadışı toplumsal olayları başlatma usullerinden birisi değildir?

- A) Yaygın propaganda yapmak
- B) Heyecanı artırmak
- C) Önceden Mülki Amirliğe bildirim yapmak
- D) Eyleme geçme
- E) Etkili konuşma yapmak

EYLEM TAKTİK ve BİÇİMLERİ

Hareket (Aşağılatma, Tahrik)

Yasal olmayan toplumsal olaylarda olayı yürütenler ve sevk edenler ile topluluk içindeki diğer kişiler, Güvenlik kuvvetlerinin hassasiyet ve davranışlarıyla hareket edebilirler .

Amaçları olayı kızıştırmak, panik yaratmak, morali bozmak diye özetlenebilir.

Bunun yanında Polisin sert davranmasını sağlayarak, kendini kamu oyu önünde masum göstermekte isteye bilirler.

Yazılı Ve Sözlü Gereçlerle Tahrik Yazılı tahrik araçları

Bildiri, broşür, gazete, dergi vb. dir. Sözlü tahrik araçları ise megafon vb. ses çıkarabilen aletler olabilir.

Yasadışı bir olayı yürütenler yukarıda özetlenen bu tür araç ve gereçlerle polisi elden geldiğince olaya çekmeye, tahrik etmek isterler.

Bazı Maddelerin Atılması

Güvenlik kuvvetlerini tahrik etmek ve eylemlerini sürdürmek için domates, yumurta, taş vb. maddelerin polise atılması olayı, bu tür yasadışı toplumsal olaylarda sık rastlanan bir durumdur.

El Silahları

Diğer Bir eylem biçimi de el silahları diye tanımladığımız sopa, zincir, muşta vb. gibi insana zarar verici aletlerdir.

Ateşli Silahlar

Ateşli silahlar daha çok isyan, ayaklanma vb. gibi olaylarda kullanılır. Ancak bu silahların bir veya birkaçının yasadışı toplumsal olayları yönlendiren özellikle elebaşları ile özel timlerin her zaman bulunabileceği akıldan çıkarılmamalıdır.

Ateşli Silahlar

Ateşli silahlar daha çok isyan, ayaklanma vb. gibi olaylarda kullanılır. Ancak bu silahların bir veya birkaçının yasadışı toplumsal olayları yönlendiren özellikle elebaşları ile özel timlerin her zaman bulunabileceği akıldan çıkarılmamalıdır.

Patlayıcı Maddeler

Yasadışı toplumsal olaylarda Dinamit, el bombaları, çeşitli kimyasal, patlayıcı maddeler kullanılarak panik yaratılıp mala cana, zarar vermek istenir.

Eşya Tahribi Ve Yağma

Yasadışı bir toplumsal olayın eylem biçimlerinden biriside, eşya tahribi ve yağmalamalardır. Böyle olaylarda beklenen amaç kamuyu olabildiğince rahatsız etmektir.

GÜVENLİK GÜÇLERİNE KARŞI UYGULANAN EYLEM VE TAKTİKLER

Olay çıkararak dikkatleri başka yöne çekme
Dağılıyor görünüp tekrar toplanma
Kutsal simgeleri kullanma ve marş söyleme
Topluluğun çevresine yaşlı, kadın, çocuk, gazi ve benzerlerin dizilmesi

ÇIKAN SORU

18.Aşağıdakilerden hangisi “yasadışı olaylarda güvenlik güçlerine karşı uygulanan eylem taktikleri arasında” yer almaz?

- A) Olay çıkararak dikkatleri başka yöne çekme
- B) Dağılıyor görünüp tekrar toplanma
- C) Kutsal simgeleri kullanma ve marş söyleme
- D) Topluluğun çevresine yaşlı, kadın, çocuk, gazi ve benzerlerin dizilmesi
- E) Polisi destekleyen vatandaş kitlesinin oluşması

19.Aşağıdakilerden hangisi eylem biçimlerinden değildir?

- A) Komplekse girme
- B) Hakaret
- C) Tahrik
- D) Yağma
- E) Silah kullanma

PANİK NEDENLERİ

PANİK

Çok aşırı heyecan durumunda korkuyla beraber ortaya çıkan ve insanların düşünmeden ani hareketler ederek, buldukları durumdan bir an önce kurtulmaya çalıştıkları bir davranış türüdür.

Böyle durumlarda insanlar mantıklı davranışların geçici olarak kaybederler ve soğukkanlı hareket edemezler.

Panik halinde kişiler organize olmadıklarından, zorlayıcı, içten gelen bir duygunun etkisiyle davranır ve gereksiz hareketler yaparlar.

Toplumsal olaylarda bomba atılması, gaz kullanılması ve beklenmeyen benzeri olayların çıkması gibi durumlarda panik hali ortaya çıkabilir.

Panik durumunda insanlar ortak bir korku yaşarlar. Tehdit öylesine yakın ve ürkütücü görünür ki, insanların o andaki algılarını sınırlandırır ve değiştirir. Böylece de insanlar çok tehlikeli olabilecek önlemlere bile sarılabirler.

KALABALIKLARDA PANİK OLUŞMASININ NEDENLERİ

Tehlikenin Hissedilmesi

Tehlikenin çok yakında olduğu hissedildiği an, panik oluşumu başlar. Tek davranış şekli kaçmaktır. İnsanlar geçmiş bilgilere dayanarak içinde buldukları durumu panik yaratan bir durum gibi düşünerek tehlikeyi hissederler.

Kaçma olasılığı konusunda belirsizlik olması:

Tehlikenin acil olduğu ve kaçışın sonra değil de sadece o anda mümkün görüldüğü durumlarda panik olaylarının meydana geldiği görülmektedir

Kısmi tuzak :

Kalabalık kısmen de olsa tuzak kurulduğu hissine kapıldığında paniğe neden olabilirler. Böyle durumlarda kaçma yolları sınırlıdır. Çoğu zaman da tek bir kaçış yolu kalmıştır.

Kaçış yollarının bir bölümü veya bütününün kapanması:

Kullanılmakta olan sınırlı kaçış yolları tıkanmış veya sıkışmışsa, kalabalığın bu durumu hissetmesi sonucu panik olayının meydana geldiği görülür. Böyle durumlarda geçiş sınırlı ve çok yavaştır veya bütünüyle durmuştur.

Ön ve arkanın bağlantısının kesilmesi:

Önde bulunan kimseler kapanmış olan geçiş yollarının açık olduğu kanısında iseler, bu tarafa yönelirler.

Arkadaki kişilerin onları izlemesi ve çıkışın sağlanamaması panik oluşumunu meydana getirir.

Bu durum öndekilerin ezilmesi, boğulması veya çığnemesine sebep olur

Kalabalığı etkisiz hale getirmek için gaz kullanılması:

Bazı durumlarda kalabalığı etkisiz hale getirmek için gaz kullanılması yoluna gidilebilir.

Kullanılan gaz bazen kalabalıkta panik oluşumuna neden olabilir.

Hayatta kalma güdüsü :

İnsanlar panik durumunda ilk önce canlarını kurtarmaya ve güvenli bir yere kaçmaya çalışırlar. Burada temel güdü insanların canlarını ne pahasına olursa olsun kurtarma istekleridir.

Lidere itaat:

Sesi çok çıkan insanı ve onun verdiği komutları dinler. Çünkü muhakeme yetenekleri geçici olarak ortadan kalmıştır. Telkine açıktırlar. Verilen komut doğrultusunda eleştiriden uzak davranışlar sergilemektedirler.

Gruba uyma

İlk hareket edeni yada çevresindekilerin çoğunluğunun hareket ettiği yöne doğru yönelip onları takip ederler. Bu hareket toplu davranışın en önemli özelliklerinden birisidir. Aksi yönde koşmak pek düşünülmez.

Bilinçsizce hareket etme

Can telaşıyla paniğe kapılanların insani duyguları zayıftır. İzdihamda ayaklarının altında kalan insanların ölebileceğini pek düşünemezler

ÇIKAN SORULAR:

20.Şehrin büyük alışveriş merkezinde meydana gelen aşağıdaki olaylardan hangisinde genel olarak özel güvenlik görevlisinin de müdahalesini gerektirecek bir panik durumu oluşmaz?

- A) Acil tahliye alarmı çalmasına rağmen acil çıkış kapılarının açılmaması
- B) Yürüyen merdivenlerin aniden durması
- C) İçeride sebebi bilinmeyen yoğun bir duman ve ağır koku oluşması
- D) Elektrik kesilmesi ve jeneratörün devreye girmemesi nedeniyle alanın kararması
- E) Silahlı saldırı ve soygun girişimi

21.Panik durumunda aşağıdakilerden hangisi beklenmez?

- A) Rasyonel ve mantıklı davranma
- B) İrade zayıflığı
- C) Duygusallık
- D) Telkine elverişlilik
- E) Korku ve endişe

22.Aşağıdakilerden hangisi doğru değildir?

- A) İnsanda dayanılmaz korku ve heyecanın etkisiyle ortaya çıkan kontrolsüz hareketlere panik denir
- B) Kültür kuşaktan kuşağa aktarılan toplumsal kurallardır
- C) Geleneksel tören ve şenlikler toplantı ve gösteri yürüyüşü kapsamına girmez
- D) Örf ve adetler kanunla düzenlenir, şenlikler için mülki amirden 24 saat önce izin alınır
- E) Hiçbiri

KALABALIK İÇİNDE BULUNAN KİŞİ TİPLERİ

Kalabalıklarda grup dinamiğinin oluşumunu sağlayan değişik kişilik özelliklerine sahip insanlar bulunabilmektedir.

1- Yönlendiriciler (Profesyonel Kışkırtıcılar)

Bunlar, bir huzursuzluğu veya olayı başlatma ve devam ettirme konusunda deneyim sahibi olarak yetiştirilmiş elemanlardır. En küçük olaylarda bile heyecan duyup ani tepkiler göstermeleri ile tanınırlar.

Çabuk arkadaşlık kurmaları, ayrıntıya girmeden yaptıkları konuşma biçimleri, diğer kimselerin duygularını suiistimal edici davranış biçimi ile kendilerini gösterirler. Toplumsal olaylarda istenmeyen durumların ortaya çıkması genellikle kışkırtıcıların kalabalığı yönlendirmesi sonucunda ortaya çıkmaktadır.

2- Atılanlar:

Bu tipler, ani karar veren, kalabalık içinde bir takım faaliyetlerde bulunarak kendilerine statü sağlamayı amaçlayan, her türü olayı başlatarak çekinmeden en önde giden ve olayların sürekli olmasını sağlayan kişilerden oluşmaktadır. Tekrarlanan uyarı ve cezalara rağmen davranışlarını düzeltmeyen, çevreleri ile ilişki kurmada güçlük çeken, Kalabalık olaylarında etkin rol oynayan kişilerdir.

3- Tesir Altında Kalanlar:

Olayları başlatacak kadar cesaret sahibi olmayan ve atılgan davranmayan, ancak atılgan kişilerin kolayca tesiri altında kalabilen kimselerdir.

Destek gördüğü kişilere çocukça, pasif ve bağımlılık gösteren kişilerdir. Çoğu kez başkalarından destek ararlar

4- Tedbirililer(İhtiyatlılar-Çekingener):

Kalabalıktaki atılgan kimselerin başlattığı olaylara hemen katılmaya hazır bulunan çoğunlukla genç ve tecrübesiz kimselerdir. Bu kişiler kendi ölçü ve değerlerini başkalarına kabul ettirmeye çalışmalarından dolayı kişiler arasında ilişkilerinde çoğu kez problemlere karşı karşıya kalırlar. Kalabalık içindeki kişilerin çoğunluğunu bunlar oluşturur.

5- Destekleyiciler:

Bunlar gerçekte toplu harekete neden olan sorunları yaşamayan, ancak bu sorunların sahiplerine destek vermek amacıyla kalabalığa katılan kişilerdir.

Telkine yatkın başkalarının etkisine kolaylıkla girebilen, problemlerine çözüm getireceğini düşündüğü kimselere rahatlıkla boyun eğen, kolay inanan, grup içinde yer aldığı daha güçlü hisseden, bu yüzden de toplumsal olaylara katılmaya çok yatkın kişilerdir.

Kadın hakları ile ilgili bir toplantı ve gösteri yürüyüşünde yer alan erkekler buna örnektir.

6- Seyirciler:

Bunlar herhangi bir eyleme katılmayan ancak topluluğu ilgi ile izleyen, olayları seyreden insanlardır.

Kendine yabancı ise ve ona hiçbir şey ifade etmiyorsa, oradan uzaklaşır ve kendi işlerine bakarlar.

7- Kalabalıkların Liderleri:

İnsanların birkaçı bir araya gelir gelmez çoğunlukla bir önderin liderliğinde toplandıkları görülür.

Liderler kitlelerin harekete geçirilmesinde büyük bir oynarlar. En kısa tanımıyla, belirli amaçları gerçekleştirmek için başkalarını etkileyebilen, onları ikna edip yönlendirebilen kimseler lider olarak tanımlanabilir.

Toplumsal olaylarda, kalabalık içindeki kişi tiplerinden **polisi en çok ilgilendirenler** sırasıyla;

- Liderler,
- Kışkırtıcılar,
- Atılganlar,
- Tesir altında kalanlar,
- Tedbirler,
- Destekleyiciler
- Seyircilerdir.

ÇIKAN SORULAR

23. Aşağıdakilerden hangisi topluluğu içeriden yöneten kişidir?

- A) Seyirci B) Destekleyici C) Atılgan D) Önder E) İhtiyatlı

24. Toplumsal olaylarda eylemi başlatacak kadar cesaret sahibi olmayan ve çabuk etki altında kalabilen kişi tiplerine ne ad verilir?

- A) Tesir altında kalanlar B) Destekleyiciler C) Provokatörler D) Atılganlar E) Seyirciler

KİTLE YÖNLENDİRİCİLERİNİN ROLÜ (PROVAKATÖRLER)

Bireyler Bir araya toplandıkları ve bir kitle oluşturdukları zaman, amaçları ne olursa olsun, içgüdüsel olarak bir önderin egemenliği altına girme eğilimindedirler. Kitlelerin yönlendirilmesinde ve kontrol edilmesinde en belirleyici rolü kuşkusuz kitle yöneticileri Provokatörler üstlenir. Önderin iradesi adete, düşüncelerin gerçekleştiği ve olduğu bir kaynak olur. Bu da Önderin söylediğinin ve yaptığının hemen uygulamaya geçirilmesi sonucu doğurur. Kitleleri kontrol etmenin ve ortaya çıkan kargaşayı gidermenin en etkili yolu kitle yönlendiricilerini (provokatörler) kontrol etmekten yada etkisiz hale getirmekten geçer.

TOPLUMSAL OLAYLARA MÜDAHALEDE GENEL İLKELER

Diyalog kurma

Toplu yürüyüşün amacı tespit edildikten sonra olayı organize eden ve lider konumunda olan insanlarla çeşitli kanallar vasıtasıyla bağlantı kurulur.

İkna edici ve inandırıcı olma

Göstericiler ile güvenlik mensupları arasında gerçekleşen bireysel diyaloglar, “emredici” bir üslup yerine “uyarıcı” veya “hatırlatıcı” olmalıdır.

İnisiyatif kullanma

İnisiyatif kullanma; toplumun genel menfaati doğrultusunda hareket ederek, topluluğun saldırgan bazı tavır ve davranışlarını azaltma çabasıdır.

Caydırıcılık

Caydırma daha ziyade olay çıkarmaya kararlı kişilerin ve toplulukların bu niyetlerinden ve kararlılıklarından vazgeçirilmesi için uygulanan bir yöntemdir.

Tahriklere engel olma

‘Tahrik’ bir bireyin içinde bulunduğu ruhsal durumu yansıtan psikolojik bir kavramdır.

Tahriklere engel olma

Tahrik kavramı güvenlik hizmetlerinde farklı şekillerde ortaya çıkmaktadır.

1. Profesyonelce görev yapan bir güvenlik personelinin tahriklere kapılmamasının gerekliliği,
2. Güvenlik personelinin başkalarını tahrik etmemesi,
3. Özellikle toplumsal olaylar gibi uygulamalarda bir kişi veya grubun diğer kişi veya grubu tahrik etmesine imkan ve fırsat verilmemesidir.

Provokasyona Gelmeme

Provokatörler her aşamada toplum ve güvenlik görevlisini karşı karşıya getirmeye çalışırlar.

Güvenlik görevlileri bu gibi durumlarla karşılaştığında, hislerine göre hareket etmek yerine mantıklı ve sabırlı olarak hareket etmelidir.

Profesyonel Olma

Herkes tarafsız davranabilen, eylemi gerçekleştiren topluluğu tanıyan, tahriklere kapılıp provokasyona gelmeyen, provokatörlerle katılımcıyı ayırt edebilen, eylem içinde yer alan insanları cezalandırma yönüne gitmeyen, müdahale etmesi gerektiğinde minimum kuvvet kullanarak halkla ilişkilerde ölçülü olabilme profesyonelliğin göstergesidir.

TOPLU DÜZENLER :

1- HAT DÜZENİ

HAT DÜZENİ (Sola-Sağa): Dar bir sahayı kapatmak, Bir bina veya tesisi korumak, Bir yolu kapamak, Bir bölgeden kalabalık veya topluluğu çıkarmak, Herhangi bir yönden gelen tehditlere karşı tedbir alınmasında kullanılan düzendir.

Amaç:

- 1-Yol veya belirli bir alan kapaması yapmak
- 2-Bir bina veya şahsı korumak
- 3-Topluluk veya kalabalığı geriye itmek, belirli bir bölgeden çıkarmak
- 4-İki grubu birbirinden ayırmak
- 5-Her yönden gelebilecek tehditlere karşı tedbir almak

ÇIKAN SORU

25.“Herhangi bir tehlikenin olmadığı durumlarda cadde ve sokaklarda ilerleme, kortej ve yürüyüşlere eşlik etmek üzere uygulanan düzene denir.”

Cümlesinde boş bırakılan yere aşağıdakilerden hangisi yazılmalıdır?

- A) Kol düzeni B) Barikat düzeni C) Çatı düzeni D) Kama düzeni E) Hat düzeni

2-KAMA DÜZENİ

Amaç:

- 1-Topluluk veya kalabalığı bölmek ve yanlara doğru dağıtmak

- 2-Topluluk veya kalabalık içindeki lider suçluları yakalayıp tahliye etmek
3-Topluluk veya kalabalık içerisinde yolu açmak

ÇIKAN SORU

26.Büyük grupları küçük gruplara bölmek, yanlara doğru dağıtmak, grup içerisindeki liderleri ve suçluları yakalamak amacıyla kullanılan düzen aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Hat düzeni B) Çember düzeni C) Kama düzeni D) Yakın koruma düzeni E) Bariyer düzeni

3-ÇEMBER DÜZENİ

Amaç:

- Gözaltına alınacak bir topluluğu çevirmek
- Topluluğun içerisindeki azılı lider, provokatör ... vb. şahısları almak için kama düzeni ile topluluk yarılarak içerisine girilip şahıslar ÇEMBER içerisine alınıp topluluk dışına çıkarmak için de kullanılır.

ÇIKAN SORU

27.Aşağıdakilerden hangisi toplu birliğin gözaltı işlemi yapmak için kullandığı doğru tekniktir?

- A) Hat B) Kama C) Çember D) Hat ve kama E) Hepsi

ŞÜPHELİ İLE ALANDA GÖRÜŞME

Şüpheli şahıs ile alanda görüşmede şahıs mümkün olduğu kadar kendimizden uzak mesafede durdurulur. Ellerimizin durumu şahsa dönük ve hazır halde bekletilir.

Şahsın yaklaşma noktası dairesel olarak sizin tehlike açınızı oluşturmaktadır. Bu nedenler şahıs tarafından herhangi bir saldırı meydana geldiğinde ona göre pozisyon alınmalıdır.

Şahıs bize doğru yaklaştığında ona yanımızı dönerek hedef küçültmeli ve gard pozisyonumuzu alarak ondan gelecek herhangi bir saldırıya hazır olduğumuz izlenimini şüpheli şahsa verilmelidir.

Şayet silah taşıyorsak Duruşumuz kesinlikle ona doğru olmayacaktır.

Silah taşıdığımız ayağımız şüpheliye yönelik olduğunda şahsın silahımızı çekmemize engel olması veya silahımızı almaya yeltenmesi kaçınılmaz.

KELEPÇE:

18 .Yaşından Küçüklere Takılmaz.

KELEPÇE ÇEŞİTLERİ

- 1- Masonet Kelepçe
- 2- Plastik Kelepçe
- 3- Zincir Kelepçe
- 4- Parmak Kelepçe
- 5- Denir Kelepçe

KELEPÇE TAKILIRKEN DİKKAT EDİLMESİ GEREKEN HUSUSLAR

- Kelepçe takılacak kişinin arkasında bulunmalı ve hareketlerini kontrol altında tutmalıdır
- Kelepçe takıldıktan sonra yerine oturup oturmadığı kontrol edilmelidir
- Şahsın el, kol ve ayak hareketleri yapması gibi davranışları önlenmelidir
- Şahsın silahlı olup olmadığına dikkat edilmelidir

ÇIKAN SORU

28.Güvenpark'ta meydana gelen yasadışı eylem sonrasında güvenlik görevlisi Fatih ve arkadaşları bir Şüpheliye kelepçe takarken aşağıdakilerden hangisini yapmamalıdır?

- A) Fatih kelepçe takacağı kişinin arkasında bulunmalı ve hareketlerini kontrol altında tutmalıdır
B) Kelepçe takıldıktan sonra yerine oturup oturmadığı kontrol edilmelidir
C) Diğer görevlilerin kelepçe takan Fatih'in emniyetini sağlamasına gerek yoktur

- D) Şahsın el, kol ve ayak hareketleri yapması gibi davranışları önlenmelidir
E) Şahsın silahlı olup olmadığına dikkat edilmelidir

COP KULLANIM VE ÖZELLİKLERİ

Cop; güvenlik güçlerine, Vatandaşlara, kurum ve kuruluşlara yönelik herhangi bir saldırı karşısında saldırıyı önlemek ve saldırganları etkisiz hale getirerek, adalete teslim edebilmek için yardımcı bir savunma aracıdır. Cop yapısı itibariyle ağaçtan, plastik maddelerden, esnek ve hafif olması nedeniyle polikarbonat maddelerden yapılır.

JOP KULLANMA ŞEKİLLERİ

- Kolun uzantısı olarak kullanılır
Etkisiz hale getirmek için kullanılır
Kişi taşımada kullanılır
Kelepçe olarak kullanılır

Güvenlik görevlilerinin uyguladığı copla vuruş teknikleri

- Açılı hamle vuruşu
- Direkt darbe vuruşu
- Yan hamle vuruşu
- Tam ileriye vuruş

COP KULLANILIRKEN DİKKAT EDİLECEK HUSUSLAR

Karşındaki hedef şahsın baş, bel kemiği, boğaz, kaburga boşluğu, boyun ve bacak arası gibi, ölüme yol açabilecek hassas bölgelere vurulmaması konusunda çok hassas olunmalıdır. Yani cop, asla ağır zarar verici veya öldürücü bir araç olarak düşünülmemeli ve kullanılmamalıdır.

ÇIKAN SORULAR

29. Aşağıdakilerden hangisi güvenlik görevlilerinin uyguladığı copla vuruş tekniklerinden biri değildir?

- A) Açılı hamle vuruşu B) Direkt darbe vuruşu C) Yan hamle vuruşu
D) Yukarıdan kafaya vuruş E) Tam ileriye vuruş

30. Özel güvenlik görevlisi copla etkisiz hale getirmek istediği kişinin vücudunda hangi bölgelere vuruş yapabilir?

- A) Kasık bölgesine B) Yüzüne C) Kafasına D) Bel bölgesine E) Bacak ve kollarına

GÖZ YAŞARTICI GAZLAR

Kimyasal Savaş Maddeleri

Katı, Sıvı, Gaz veya Aerosol halde bulunabilen, Kimyasal özellikleri sayesinde insan, hayvan ve bitkilere karşı öldürücü, yaralayıcı, cansızlara (metallere) karşı aşındırıcı etkiler gösteren, sis ve alevde meydana getirebilen maddelere kimyasal savaş maddesi denir.

OC (Oleoresin Of Capsicum) BİBER GAZI

Halk arasında biber gazı da denilen OC en çok tercih edilen göz yaşartıcı maddedir. Etkisini 3 - 15 saniye arasında gösterir ve 20-30-dakika içerisinde kaybolur. Temizlenmesi son derece kolaydır. Özündeki biberden dolayı temas ettiği yerde çok fazla yanmaya sebep olur.

OC Maddesinin Etkileri

- Gözde yanma ve kanlanma
- Mukozalarda şişme
- Burunda yanma ve batma hissi
- Üst solunum yolları zarlarında şişme
- Nefes darlığı, Teneffüs edilmişse diyaframda kasılma

- Baş dönmesi ve sersemleme
- Deride temas ettiği bölgelerde yanma ve batma hissi, güneş yanığı benzeri kızarıklıklar
- Mide bulanması ve nadiren kusma (aşırı doa maruz kalındığında)
- Foto fobi (parlak ışıklara karşı aşırı duyarlılık)

Diğer Göz Yaşartıcı Gaz Çeşitleri

CN (Kloroasetofenon): Katı, sarımtırak renkte, 54 derecede eriyen bir maddedir. Anında tesir eder.

CNC (Kloroasetofenonklorform) : Kloroformun içinde Kloroasetofenon çözeltisidir. Kokusu kloroform gibidir. Kısa etkilidir. Gözleri yaşartır, solunum yollarını tahriş eder.

CNS (Klorpikrin karışımı) : Kloroasetofenon, klorpikrin ve klorform karışımıdır.

CNB : Kimyasal ismi yoktur. Gözleri yaşartır, tahriş eder.

BBC (Brom Benzil Siyanür): Kurşun hariç, maddelere aşındırıcı etkilidir. Demire reaksiyonunda patlayabilir.

CR (Dibenzonksazepin): CR, 1974 yılından beri kullanılmakta olup, CS' ye göre daha tahriş edici özellikleri bulunur.

MKE Göz Yaşartıcı Sprey:

Makine Kimya Endüstrisi Kurumu tarafından üretilmiş göz yaşartıcı spreydir. İçerisinde OC maddesi bulunmaktadır ve çıkışı sıvı ip şeklindedir. Bu sebeple atış yapılırken gösterici veya saldırganın gözleri ve solunum yolları hedef alınmalı fakat 1 birimden fazla kullanılmamalıdır. Etkili menzili 3 metredir ve 20 birim atış yapılabilir. Ortalama ağırlığı 85 gramdır. Kullanım ömrü 2 yıldır.

Göz Yaşartıcı Gazların Etkileri

Fizyolojik Etkileri

Göz yaşartıcı maddelere maruz kalındığında aşağıdaki belirtiler geçici bir süre ile meydana gelir.

Aktif maddesi gereği göz yaşartır, göz bebeklerini etkiler. Kişi göz kapaklarını refleks olarak kasar ve etkisiz hale gelerek pasif duruma düşer.

Göz, burun, boğaz ve cilt üzerinde yanma etkisi oluşturur. Vücut ısısı ve nemi ile madde yayılma etkisi gösterebilir.

Öksürük ve mide bulantısı yapar. Fazla gaza maruz kalındığında kusma meydana gelebilir.

Sinüsleri etkiler. Ağız ve burun salgıları artar.

Çok miktarda gaza maruz kalındığında nefes darlığına sebep olabilir.

Cilt ve gözlerde iğne batar gibi acıma olur.

Gazın bütün etkisi 10-15 dakika gibi bir sürede geçer.

Göz Yaşartıcı Gazlarda İlk Yardım

Göz yaşartıcı maddelere maruz kalındığında aşağıda belirtilen hususlar uygulanır:

Gözler ovuşturulmadan açık tutulmalı, lens varsa çıkarılmalıdır ve gazlı ortam terk edilmelidir.

Gözler rüzgara veya varsa vantilatöre karşı açık tutulur. Bu davranış gözlerin temizlenmesini hızlandırır.

Burnu temizlemek için sümkürülür ve normal nefes almaya gayret edilir.

Bol soğuk su ile maddenin bulaştığı yerler özellikle de gözler ovuşturmadan yıkanır. Terlemeyi engellemek için fazla hareket edilmez ve mümkünse etkilenen bölge hava ile temas ettirilir.

Göz yaşartıcı maddenin bulaştığı giysiler çıkarılır, havalandırılır ve gerekiyorsa yıkanmalıdır.

Göz yaşartıcı maddelerin bulaştığı yerlere krem, merhem, yağ, losyon gibi maddeler sürülmez. Bu maddeler gaz taneciklerinin cilde yapışmasına ve etkisinin iki kat artmasına neden olurlar.

Asabiyet, sinir hali, yanma hissi öksürük, boğulma- nefes darlığı hissi ve panik yaratacağı için gazdan etkilenmiş kişi ile konuşularak onun rahatlaması ve sakinleşmesi sağlanır.

Beklenmeyen etki ve reaksiyon devamı halinde derhal hekime müracaat edilir

ÇIKAN SORULAR

31. Göz yaşartıcı gaza maruz kalındığında aşağıdakilerden hangisinin yapılması doğru değildir?

A) Gazlı ortam derhal terk edilmeli, temiz havaya çıkılmalıdır.

- B) Göz kapakları mümkün olduğunca çok açılıp kapatılmalıdır.
C) Burun temizlenerek, normal nefes almaya gayret edilmelidir
D) Bol sıcak su ile maddenin bulaştığı yerler ovuşturularak yıkanmalıdır.
E) Vücuda krem, merhem, losyon vb. maddeler sürülmemelidir.

32. Göz yaşartıcı gazların insanlar üzerindeki fizyolojik etkileri konusunda aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Nefes darlığı, diyaframda kasılma
B) Aşırı derecede göz yaşı ve yanma
C) İşitme kaybı
D) Sürekli öksürme ve aksırma ihtiyacı
E) Göz kapaklarını istemsiz olarak kapama ve göz yaşına bağlı olarak geçici görememe

33. Göz yaşartıcı gazların kullanımı ile ilgili aşağıdakilerden hangisi doğru değildir?

- A) Kapalı mekanlarda dozajı yüksek göz yaşartıcı mühimmat kullanılmalıdır
B) Rüzgar yönü ve hızı iyi ayarlanmalıdır
C) Kaçış yolları açık olmalıdır, dağılım istikameti önceden belirlenmeli ve ilgililere duyurulmalıdır
D) Olası ilk müdahalelere karşı olay yerinde sağlık ekibi bulundurulmalıdır
E) Kullanım öncesi kalabalık ikaz edilmelidir

GAZ MASKESİ

Gaz Maskesi Nasıl Koruma Sağlar?

Gaz maskesi kurallarına uygun olarak kullanıldığında, solunan havadan zarar verici gazları, buharı ve filtre kartuşunda belirtilen, havada bulunan zerrelere temizler. Solunan hava bu filtreden geçerken filtrenin içerdiği kimyasallar sayesinde zararlı maddeler ya bulunan ortamdan atılır veya nötralize edilir.

Böylece temizlenmiş hava, lens bölgesinden (bu lensin buğulanmaya karşı korunmuş olması gerekir) geçerek çığirelere intikal eder. Solunu sonrası dışarıya çıkan hava ise eksoz valfinden maskeyi terk eder ve gazlı havanın tekrar solunmasını önler. Gaz maskesinin filtresi sayesinde kirli hava süzülmemektedir. Filtre zararlı maddeleri tutmaktadır.

Maske yüze katılmadan önce, kafa bantları, yüz parçası, nefes alma ve verme valfleri, yüz parçası hava giriş kanalı ve filtre kartuşu kontrol edilmelidir. Bu işlemler sırasında, kullanılacak maske herhangi bir şekilde olumsuz işaret verirse, hiçbir şart göz önüne alınmaksızın yeni bir maske ile değiştirilmelidir.

UYARI! Gaz maskesi, oksijen sağlamaz ve ihtiva etmez ve mutlaka kullanımı "minimum %19.5 oksijen" içeren atmosferik şartlarda sağlanmalıdır. Maske, yetkin koruma sağlaması için, atmosferik şartlarda bulunan zararlı içeriklere uygun filtre sistemi ile beraber kullanılmalıdır.

ÇIKAN SORU

34. Gözleri ve yüzü örterek kullanıcıyı kimyasal, biyolojik ve radyoaktif maddelerden koruyan malzemeye ne ad verilir?

- A) Gaz süzgeci B) Gaz maskesi C) Kask D) Koruyucu başlık E) Gaz filtresi

Not:

Kalabalık türlerinden her sınavda mutlaka 1 soru çıkar

Kalabalıktakilere hakim olan psikolojik özelliklerden 1 soru mutlaka çıkar.

Toplu Düzenlerden Mutlaka 1 Soru Çıkar

Jop ile ilgili Mutlaka 1 Soru Çıkar

2911 Sayılı Kanundan Mutlaka 1 Soru Çıkar

Göz Yaşartıcı Gazlardan Mutlaka 1 Soru Çıkar

CEVAPLAR

1	E	8	E	15	A	22	D	29	D
---	---	---	---	----	---	----	---	----	---

2	E	9	E	16	D	23	D	30	E
3	D	10	B	17	C	24	A	31	D
4	C	11	A	18	E	25	E	32	C
5	C	12	C	19	A	26	C	33	A
6	A	13	A	20	B	27	C	34	B
7	D	14	E	21	A	28	C	35	

